

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti

Metodický návod pro zpracování jednotlivých ročních projektů

PRAKTICKÁ OBECNÁ PŘÍRUČKA PRO ŽÁKY

VYŠŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO A ŠESTILETÉHO GYMNÁZIA

A PRO ŽÁKY ČTYŘLETÉHO OBORU GYMNÁZIA

Zpracovala: Mgr. Hana Třebická, Mgr. Jakub Janalík, Josef Hájek

Datum: 08/2012

1 Obsah

1	Obsah	3
2	Úvod	5
3	Roční projekt – Politický systém	6
3.1	Charakteristika projektu	6
3.1.1	Cílová skupina.....	6
3.1.2	Cíl projektu	6
3.1.3	Klíčové kompetence a průřezová témata.....	6
3.1.4	Anotace témat.....	7
3.2	Organizace projektu	8
3.2.1	Zapojení předmětů, konkretizace aktivit.....	8
3.2.2	Časový harmonogram	9
3.3	Požadované výstupy	10
3.3.1	Popis požadovaných výstupů	10
3.4	Učební materiály a doporučená literatura pro žáky	11
4	Roční projekt – Řád a pořádek	11
4.1	Charakteristika projektu	11
4.1.1	Cílová skupina.....	11
4.1.2	Cíl projektu	11
4.1.3	Klíčové kompetence a průřezová témata.....	12
4.1.4	Anotace témat.....	13
4.2	Organizace projektu	13
4.2.1	Zapojení předmětů, konkretizace aktivit.....	13
4.2.2	Časový harmonogram	14
4.3	Požadované výstupy	15
4.3.1	Popis požadovaných výstupů	15
4.4	Učební materiály a doporučená literatura pro žáky	16
5	Roční projekt – Česká republika v mezinárodních vztazích.....	17

5.1	Charakteristika projektu	17
5.1.1	Cílová skupina.....	17
5.1.2	Cíl projektu	17
5.1.3	Klíčové kompetence	17
5.1.4	Anotace témat.....	18
5.2	Organizace projektu	22
5.2.1	Zapojení předmětů, konkretizace aktivit.....	22
5.2.2	Časový harmonogram	24
5.3	Požadované výstupy	25
5.3.1	Popis požadovaných výstupů	25
5.4	Učební materiály a doporučená literatura pro žáky	27
5.4.1	Obecně	27
5.4.2	Modul 1	27
5.4.3	Modul 2	28
5.4.4	Modul 3	28
6	Pracovní materiály	29
6.1	Záznamový arch pro absolvované exkurze a besedy pro všechny projekty	29
6.2	Metodický list - ukázka titulní strany portfolia	30
6.3	Ukázkový position paper	31

2 Úvod

Milí žáci,

Tento Metodický návod pro zpracování jednotlivých ročních projektů vzniká jako školicí materiál v rámci projektu „Projekty k všestrannému rozvoji osobnosti“ Gymnázia MVV Praha s.r.o., jež tento rozsáhlý projekt realizuje díky získanému grantu Operačního programu Praha – Adaptabilita. Ten je spolufinancován Evropským sociálním fondem. Grant je zaměřen na zkvalitnění výuky žáků na vyšším stupni gymnázia prostřednictvím vytvoření a realizace inovativních celoročních projektů.

Jestliže jste doposud nevěděli, jakými konkrétními tématy se roční projekty zabývají, měli byste se to právě na následujících stránkách dozvědět. Seznámíte se s tím, jaký přínos pro vás projektová výuka má, jaké cíle konkrétní projekty sledují a jaké předměty se do nich zapojují. Je vám zde nastíněn obecný harmonogram plánovaných akcí a výstupů a také jsou zde popsány požadavky na výstupy z jednotlivých předmětů.

Nedílnou součástí této příručky pak bude odkaz na doporučené učební materiály, naleznete zde také předlohy např. pro záznam besedy či exkurze, nebo metodické listy pro formální zpracování textů a prezentací.

Metodický návod obsahuje tři samostatné kapitoly, jež se svou strukturou velice podobají. Každá kapitola je určena konkrétnímu projektu – Politický systém, Řád a pořádek, Česká republika v mezinárodních vztazích.

Věříme, že školicí materiál, se kterým se právě seznamujete, bude dobrým pomocníkem pro zdárné splnění všech úkolů z vašeho projektu vyplývajících.

Přejeme hodně úspěchů.

Kolektiv autorů.

3 Roční projekt – Politický systém

3.1 Charakteristika projektu

3.1.1 Cílová skupina

Tento projekt je určen pro žáky 5. ročníku osmiletého gymnázia, 3. ročníku šestiletého gymnázia a 1. ročníku čtyřletého gymnázia.

3.1.2 Cíl projektu

Projekt Politický systém si vytyčil tyto základní cíle:

- 1) Vymezení potenciálních nebezpečí extremismu
- 2) Objasnění mechanismů voleb a funkcí politických stran
- 3) Zorientování se a dekodování politické propagandy
- 4) Seznámení se s funkcí a typy volebních systémů
- 5) Seznámení se s principy a dějinami politických ideologií
- 6) Seznámení se s fungováním nejvyšších orgánů soudní, zákonodárné a výkonné moci

3.1.3 Klíčové kompetence a průřezová témata

Dalšími cíli projektu jsou obecné cíle související s projektovou výukou jako takovou. Tzn. zdokonalování klíčových kompetencí žáků, integrace průřezových témat a posilování čtenářské a informační gramotnosti.

Hlavními přínosy pro cílové skupiny je vytvoření ideálních podmínek a metod výuky k maximálnímu rozvoji jejich odborných znalostí a získání a posílení klíčových kompetencí potřebných pro úspěšné přijetí do navazujícího vzdělávání či uplatnění na trhu práce.

Členové cílové skupiny získají realizací projektu následující klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení: Žák se naučí plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, vyhledávat a třídit informace a uvádět je do souvislostí.
2. Kompetence komunikativní: Žák umí formulovat a výstižně a kultivovaně vyjadřovat své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu, naslouchat druhým, obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
3. Kompetence k řešení problémů: Touto kompetencí je žák schopen rozlišovat části problému, které dokáže aktivně řešit různými metodami, interpretovat získané poznatky a ověřovat je.

4. Kompetence sociální a personální: Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů a chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

5. Kompetence k podnikavosti: Učitel podněcuje žáky k optimálnímu využívání svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro rozvoj své profesní kariéry, k získávání a vyhodnocení informací o pracovních příležitostech.

6. Kompetence občanská: Žák umí zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, se zájmy veřejnými. Dále se učí respektu k různorodosti hodnot, názorů a schopností ostatních lidí.

Členové cílové skupiny plní realizaci projektu tato průřezová témata:

OSV: Morálka v politice

OSV: Sociální normy společnosti, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a morálka

OSV: Hodnoty, postoje, morálka v politice

MV: Média a mediální produkce

VGMES: Parlament ČR a EU

Projektová výuka též podporuje pozitivní formování osobnosti žáků a jejich aktivitu, zahrnuje v sobě vzdělávací a výchovné cíle.

3.1.4 Anotace témat

Základním smyslem a cílem projektu je přiblížit žákům fungování politického systému v demokratických zemích, především pak blíže proniknout do systému řízení České republiky. Součástí projektu je i bližší seznámení s politickými ideologiemi, které ovlivňovaly a ovlivňují politiku. Záměrem je, aby žáci byli schopni dekodovat politická sdělení a uměli rozeznat hlubší kořeny v rozdílnosti přístupů jednotlivých ideologií k řešení celospolečenských problémů.

Chování politických stran a náležitosti, které vznik a fungování politické strany provázejí, pozorují a analyzují žáci v první fázi projektu. Na ni pak navazuje fáze realizační, v níž skupina žáků zakládá fiktivní politickou stranu, s níž vstupuje do simulovaných celoškolských voleb.

Cílem je dát žákům do rukou takové nástroje, kterými rozvinou svůj potenciál a dosáhnou maximálně kvalitního výsledku. Tímto je též rozvíjena technická gramotnost žáků – vytvoření blogu strany, natáčení volebních spotů aj. V květnu je projekt uzavřen odevzdáním této druhé skupinové prezentace a červen je věnován zhodnocení projektu jak žáky, tak pedagogy.

3.2 Organizace projektu

3.2.1 Zapojení předmětů, konkretizace aktivit

Projekt je realizován především v hodinách výuky ZSV, ale také v koordinaci s ostatními předměty, a to nejčastěji formou samostatné práce žáků. Do projektu jsou začleněny předměty: ZSV, dějepis, zeměpis, cizí jazyky, ČJL a ICT.

Součástí projektu jsou i exkurze do jednotlivých institucí, besedy a diskuze, které jsou realizovány v průběhu celého ročníku.

Zahájení provede garant projektu, ten zajišťuje organizaci projektu, koordinuje jeho průběh a dohlíží na dodržování termínů stanovených harmonogramem. Žáci jsou na začátku projektu informováni o požadavcích pro úspěšné splnění podmínek celého projektu.

Samotná realizace projektu probíhá v následujících fázích, které žáci realizují ve skupinách po cca 4-5 žácích:

I. Fáze deskriptivní:

V této fázi, která probíhá od září do ledna, mají žáci za úkol sledovat zvolenou politickou stranu v ČR z následujících hledisek:

- Metody předvolební kampaně (plakáty, reklamy, spoty)
- Komunikace strany s oponenty, voliči (diskuze, mítinky)
- Program strany, stanovy strany - jak vypadá typický volič, výsledky v minulých volbách
- Tyto skutečnosti žáci zpracují do elektronické prezentace, kterou v lednu představí svým spolužákům, členům ostatních „politických stran“.

II. Fáze kreativní:

V této fázi vytvoří jednotlivé skupinky žáků imaginární politickou stranu, o níž vedou elektronický blog, kde zveřejní program strany, stanovy strany, představí vrcholné funkcionáře strany a volební spoty strany a též mají připravenou anglickou jazykovou mutaci těchto stránek.

Žáci v rámci tohoto projektu využívají intenzivně mezipředmětových vztahů, a to například při tvorbě loga strany či při natáčení volebních spotů, kdy využívají poloprofesionální nástroje (kamera, stříhový software), které jsou v rámci grantu „Projekty k všestrannému rozvoji osobnosti“ zakoupeny.

Též jednotlivé besedy a exkurze jsou zaměřeny tak, že žákům dodávají potřebné znalosti, dovednosti a kompetence k realizaci výše uvedených aktivit (například besedy s odborníky přes PR, reklamu, exkurze do Parlamentu, atd.).

3.2.2 Časový harmonogram

- Září:** Seznámení žáků s obecnými informacemi o projektu - představení garanta, anotace projektu garantem, požadované výstupy a cíle, způsob prezentace, požadavky na formální zpracování projektu, kritéria hodnocení, požadavky na citace, zapojení jednotlivých předmětů, harmonogram projektu s besedami a exkurzemi
- Říjen:** Oficiální zahájení projektu
Zadání úkolů první fáze ze ZSV – rozdělení do skupin
Seznámení s úkoly z dalších předmětů
- Listopad:** Plnění úkolů z první fáze předmětu ZSV
Zadání úkolů z předmětu ICT
Zadání úkolů z předmětu Zeměpis
Zadání úkolů z předmětu Dějepis
- Prosinec:** Ukončení první fáze předmětu ZSV
Ukončení první části vstupu předmětu ICT
Ukončení první části vstupu předmětu Zeměpis
- Leden:** Zadání druhé fáze úkolů předmětu ZSV
Zadání druhé části předmětu ICT
Zadání úkolů z předmětu Český jazyk a literatura
Zadání úkolů z předmětů Anglický jazyk a druhý cizí jazyk
- Únor + Březen:** Plnění zadaných úkolů ze všech předmětů
- Duben:** Příprava výstupů k odevzdání
Odevzdání výstupů
Příprava prezentace projektu
- Květen:** Oficiální ukončení projektu - závěrečná prezentace
Hodnocení ze strany učitelů
Certifikace žáků

Od října do března probíhají besedy a exkurze: např. návštěva Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, beseda s významným politikem, návštěva Senátu Parlamentu ČR, návštěva jednání Výboru Poslanecké sněmovny.

3.3 Požadované výstupy

3.3.1 Popis požadovaných výstupů

Hlavní cíle výstupů:

- a) Zvýšení odborných znalostí, osobnostních a sociálních kompetencí zúčastněných žáků (kompetence k učení, komunikaci, aktivnímu řešení problémů, sociální a personální dovednosti, podnikavosti a schopnosti občanského soužití),
- b) vytvoření portfolia shrnujícího informace a poznatky z uskutečněných exkurzí a besed,
- c) prezentace získaných informací ostatním žákům na škole,
- d) simulace volební kampaně,
- e) záznamu zhodnocení projektu zúčastněnými žáky – žakovská sebereflexe.

Konkretizace výstupů, které budou od žáků vyžadovány:

Český jazyk a literatura

- 1) Vytvoření publicistického článku na téma Parlamentarismus
- 2) Vytvoření referátu na téma Politické spektrum
- 3) Vytvoření sloupku nebo úvahy na téma Plnění volebního programu v místě bydliště

Základy společenských věd

- 1) Účast na exkurzích a přednáškách
- 2) Založení portfolia, které slouží k ukládání úkolů ze všech předmětů
- 3) Zpracování zpráv z besed, přednášek a exkurzí za pomoci otázek:
  - Kde se akce konala?
  - Co jsem od této akce očekával?
  - Co mi tato akce přinesla?
- 4) Volební program a založení politické strany s prezentací na blogu

Dějepis

- 1) Práce z oblasti dějin parlamentní demokracie v rozsahu 2 x A4 psaného textu

Cizí jazyky

- 1) Vytvoření publicistického článku ve dvou jazycích na téma Parlamentarismus v rozsahu vždy 1x A4
- 2) Vytvoření referátu na téma Politické spektrum ve dvou jazycích v rozsahu vždy 1x A4

Zeměpis

- 1) Sestavení mapy Evropy s vyznačením různých typů státních zřízení - formát A4 s barevně označenými státy s různým státním zřízením, měřítko mapy a legenda

ICT

- 1) Tvorba portfolia dle požadavků na formální zpracování projektu
- 2) Tvorba webových stránek reálné i fiktivní politické strany dle zadaných kritérií

3.4 Učební materiály a doporučená literatura pro žáky

VODIČKA, Karel; CABADA, Ladislav. *Politický systém České republiky*. Praha: Portál, 2003, 2007, 2011. 487 s. ISBN 978-80-7367-893-7.

VODIČKA, Karel; CABADA, Ladislav. *Politický systém České republiky. Historie a současnost*. Vyd. 1. Praha: Portál 2003. 351 s. ISBN 80-7178-718-3.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_politick%C3%BDch_stran_v_%C4%8Cesku

<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=132555>

<http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw>

<http://www.senat.cz/>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Volebn%C3%AD_syst%C3%A9m

http://cs.wikipedia.org/wiki/Volebn%C3%AD_syst%C3%A9m

4 Roční projekt – Řád a pořádek

4.1 Charakteristika projektu

4.1.1 Cílová skupina

Tento projekt je určen pro žáky 6. ročníku osmiletého gymnázia, 4. ročníku šestiletého gymnázia a 2. ročníku čtyřletého gymnázia.

4.1.2 Cíl projektu

Projekt Řád a pořádek si vytyčil tyto základní cíle:

- 1) Vymezení a pochopení základních pojmů z oblasti kriminality.
- 2) Objasnění mechanismů soudní moci v České republice.
- 3) Zorientování se v problematice kriminality v dané lokalitě.
- 4) Seznámení se s fungováním institucí představujících represivní složku státu.
- 5) Seznámení se s průběhem soudního řízení a jeho následná simulace.
- 6) Seznámení se s možnostmi prevence kriminality.

Účelem projektu je seznámit žáky s fungováním soudní moci ve státě, s prevencí kriminality i represivními složkami státu tak, aby žáci byli schopni se orientovat v problematice kriminality a její prevence.

4.1.3 Klíčové kompetence a průřezová témata

Dalšími cíli projektu jsou obecné cíle související s projektovou výukou jako takovou. Tzn. zdokonalování klíčových kompetencí žáků, integrace průřezových témat a posilování čtenářské a informační gramotnosti.

Hlavními přínosy pro cílové skupiny je vytvoření ideálních podmínek a metod výuky k maximálnímu rozvoji jejich odborných znalostí a získání a posílení klíčových kompetencí potřebných pro úspěšné přijetí do navazujícího vzdělávání či uplatnění na trhu práce.

Členové cílové skupiny získají realizací projektu následující klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení: Žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace a uvádí je do souvislostí.
2. Kompetence komunikativní: Žák umí formulovat a výstižně a kultivovaně vyjadřovat své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu, naslouchat druhým, obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
3. Kompetence k řešení problémů: Touto kompetencí je žák schopen rozlišovat části problému, které dokáže aktivně řešit, řešit problém různými metodami, interpretovat získané poznatky a ověřovat je.
4. Kompetence sociální a personální: Žák umí spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k upevnování dobrých mezilidských vztahů a chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.
5. Kompetence k podnikavosti: Učitel podněcuje žáky k optimálnímu využívání svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro rozvoj své profesní kariéry, k získání a vyhodnocení informací o pracovních příležitostech.
6. Kompetence občanská: Žák umí zvažovat vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, se zájmy veřejnými. Dále respektuje různorodosti hodnot, názorů a schopností ostatních lidí.

Členové cílové skupiny plní realizací projektu tato průřezová témata:

OSV: morálka všedního dne

OSV: sociální normy společnosti, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a morálka

OSV: mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, morálka všedního dne

OSV: kriminalita versus morálka

OSV: dodržování stanovených požadavků a pravidel

VGMEs: chudoba a bohatství, rozdílné aspekty a kritéria hodnocení

MKV: projev sociokulturní rozrůzněnosti v regionech ČR a v Evropě

MKV: zločinnost v celosvětovém měřítku

MV: média a mediální produkce

Projektová výuka též podporuje pozitivní formování osobnosti žáků a jejich aktivitu, zahrnuje v sobě vzdělávací a výchovné cíle.

4.1.4 Anotace témat

Základním cílem projektu je žáky seznámit s fungováním soudní moci ve státě, prevencí kriminality i represivními složkami státu. Projekt tak má posloužit žákům v orientaci v problematice kriminality a její prevence.

Zahájení provede garant projektu, ten zajišťuje organizaci projektu, koordinuje jeho průběh a dohlíží na dodržování termínů stanovených harmonogramem. Žáci jsou na začátku projektu informováni o požadavcích pro úspěšné splnění podmínek celého projektu.

V dubnu je projekt uzavřen odevzdáním portfolií a v květnu prezentací projektu ve škole. V závěru proběhne zhodnocení projektu žáky a učiteli, kteří se na práci podíleli. Garant sepiše závěrečnou evaluační zprávu.

4.2 Organizace projektu

4.2.1 Zapojení předmětů, konkretizace aktivit

Projekt je realizován jak v hodinách výuky ZSV, tak v koordinaci s ostatními předměty a v rámci samostatné práce žáků. Do projektu jsou začleněny předměty: ZSV, český jazyk, dějepis, zeměpis, anglický a „druhý“ cizí jazyk a ICT. V každém předmětu jsou stanovena témata a úkoly, které jsou žáci povinni realizovat a které budou průběžně kontrolovány.

Součástí projektu jsou i exkurze do jednotlivých institucí (např. věznice, soud či muzeum policie), besedy a diskuze, které budou realizovány v průběhu celého projektu. Plánovány jsou 3 exkurze s cestovními náklady za každý rok realizace projektu a 5 besed s experty za každý rok realizace projektu. Tyto aktivity zajišťuje garant projektu.

Projekt též počítá s realizací interaktivní aktivity - simulovaného soudního řízení, kterého se účastní žáci v širším spektru rolí (obhájce, obžalovaný, svědci). Tomuto simulovanému řízení předchází exkurze na relevantní soudní přelíčení zabývající se pro žáky blízkou tematikou (např. drogové závislosti, krádeže...), kde mají žáci za úkol pozorovat, jak takové líčení probíhá, poznatky porovnat s daty, která nastudovali z odborné literatury a vytvořit takový model soudního přelíčení, který se bude v co nejvíce detailech podobat reálnému soudu.

Zadání, stejně jako základní scénář (co mají tvrdit svědci, jaký trest navrhuje obžaloba), mají žáci k dispozici v připravených školicích materiálech, ovšem jejich úkolem je nejen rozdělit si vzájemně role, ale též rozhodnout o vině či nevině pachatele a své rozhodnutí náležitě zdůvodnit v souladu s platnou právní úpravou.

Vyhlášení rozsudku či jiné části simulovaného soudu se může zúčastnit i expert - např. soudce, který by žákům ihned předával zpětnou vazbu.

Žáci tak rozvíjejí svou čtenářskou gramotnost, jelikož musí být schopni porozumět zadání a též jej porovnat s platnými právními normami. Tato aktivita jim zajímavou a nenucenou formou umožní rozvíjet své kompetence v oblasti strukturovaného myšlení, ale i komunikace a též prezentační dovednosti, které žáci výrazně využijí při následném studiu na VŠ či na trhu práce.

4.2.2 Časový harmonogram

Září: Seznámení žáků s obecnými informacemi o projektu - představení garanta projektu, anotace projektu, požadované výstupy a cíle, způsob prezentace projektu, kritéria hodnocení, požadavky na formální zpracování a na citace, harmonogram projektu s besedami a exkurzemi

Říjen: Oficiální zahájení projektu
Zadání úkolů z předmětu ZSV
Seznámení s úkoly z dalších předmětů

Listopad: Plnění úkolů z předmětu ZSV
Zadání úkolů z předmětu Dějepis

Prosinec: Plnění úkolů z předmětu ZSV
Plnění úkolů předmětu Dějepis

Leden: Plnění úkolů z předmětu ZSV
Ukončení úkolů předmětu Dějepis
Zadání úkolů z předmětu Zeměpis
Zadání úkolů z předmětu Český jazyk a literatura

- Únor:** Plnění úkolů z předmětu ZSV
Plnění úkolů z předmětu Zeměpis
Ukončení úkolů z předmětu Český jazyk a literatura
Zadání úkolů z ANJ, FRJ, nebo NEM, nebo ŠPJ
- Březen:** Plnění úkolů z předmětu Základy společenských věd
Plnění úkolů z ANJ, FRJ, nebo NEM, nebo ŠPJ
Ukončení úkolů z předmětu Zeměpis
- Duben:** Ukončení úkolů z ANJ, FRJ, nebo NEJ, nebo ŠPJ
Ukončení úkolů z předmětu ZSV
Odevzdání výstupů
Žákovská sebereflexe k projektu
Příprava prezentace projektu
- Květen:** Oficiální ukončení projektu - závěrečná prezentace projektu, hodnocení ze strany učitelů, celkové zhodnocení garantem projektu, dotazník zpětné vazby projekt
Certifikace žáků

4.3 Požadované výstupy

4.3.1 Popis požadovaných výstupů

Hlavní cíle výstupů:

- f) Zvýšení odborných znalostí, osobnostních a sociálních kompetencí zúčastněných žáků (kompetence k učení, komunikaci, aktivnímu řešení problémů, sociální a personální dovednosti, podnikavosti a schopnosti občanského soužití),
- g) vytvoření portfolia shrnujícího informace a poznatky z uskutečněných exkurzí a besed,
- h) prezentace získaných informací ostatním žákům na škole
- i) simulace soudního řízení
- j) záznamu zhodnocení projektu zúčastněnými žáky – žákovská sebereflexe.

Konkretizace výstupů, které budou od žáků vyžadovány:

Český jazyk

- 1) vytvoření publicistického článku na téma Zločin
- 2) vytvoření referátu na téma Bezpečnostní situace v místě bydliště
- 3) vytvoření sloupku nebo úvahy na téma Možnosti zlepšení bezpečnostní situace v místě bydliště

Základy společenských věd

- 1) účast na exkurzích a přednáškách
- 2) založení portfolia, které slouží k ukládání úkolů ze všech předmětů
- 3) zpracování zpráv z besed, přednášek a exkurzí, kde budou zodpovězeny tyto otázky –
  - a. Kde se akce konala?
  - b. Co jsem od této akce očekával?
  - c. Co mi tato akce přinesla?

Dějepis

- 1) práce z oblasti dějin kriminalistiky v rozsahu 2 x A4 psaného textu

Cizí jazyky

- 1) tvorba článku na téma Zločin ve dvou cizích jazycích v rozsahu 1 x A4
- 2) tvorba slovníčku pro téma Řád a pořádek ve dvou cizích jazycích v rozsahu 30 výrazů

Zeměpis

- 1) sestavení mapy ČR s přehledem věznic rozmístěných na celém území - formát A4, rozlišení věznic a vazební věznic, legenda, měřítko mapy

ICT

- 1) zpracování portfolia do dvou svázaných exemplářů a jedenkrát v elektronické verzi na nepřepisovatelném mediu. Elektronická forma práce je uložena ve formátu PDF i nativním formátu (DOC apod.).

4.4 Učební materiály a doporučená literatura pro žáky

SOBEK, Tomáš. *Právní myšlení. Ústav státu a práva AV ČR*, 2012, 620 s. ISBN 978-80-87439-03-6

SOULEIMANOV, Emil. *Organizovaný zločin*. Auditorium, 2012, 114 s. ISBN: 978-80-87284-27-8

<http://www.mizici.com/article.php?aid=324>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:V%C4%9Bznice_v_%C4%8Cesku

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soudn%C3%AD_moc

<http://www.soudni.com/cs>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kriminalit>

5 Roční projekt – Česká republika v mezinárodních vztazích

5.1 Charakteristika projektu

5.1.1 Cílová skupina

Tento projekt je určen pro všechny žáky osmých ročníků osmiletého gymnázia.

5.1.2 Cíl projektu

Cílem tohoto projektu je určení pozice České republiky v mezinárodních vztazích. Vytyčení základních cílů je následující:

- 1) Vymezení globálních problémů.
- 2) Objasnění mechanismů fungování mezinárodních institucí OSN, EU.
- 3) Orientace v mezinárodní politické situaci.
- 4) Seznámení s funkcí mezinárodních institucí.
- 5) Zamyšlení se nad určitými globálními problémy a návrhy na jejich řešení.

Účelem projektu je přiblížit žákům problematiku mezinárodních vztahů a místo České republiky v evropských a světových institucích a dále je blíže seznámit s funkcí a pravidly jednání OSN, které ovlivňovaly a ovlivňují i Českou republiku. Záměrem je, aby se žáci dokázali zorientovat v problematice současného světa a seznámili se s fungováním mezinárodních institucí.

5.1.3 Klíčové kompetence

Dalšími cíli projektu jsou obecné cíle související s projektovou výukou jako takovou. Tzn. zdokonalování klíčových kompetencí žáků a posilování čtenářské a informační gramotnosti.

Hlavními přínosy pro cílovou skupinu je vytvoření ideálních výukových podmínek a metod výuky k maximálnímu rozvoji jejich odborných znalostí a získání a posílení klíčových kompetencí potřebných pro úspěšné přijetí do navazujícího vzdělávání či uplatnění na trhu práce.

Členové cílové skupiny získají realizací projektu následující kompetence:

1. Kompetence k učení: Žák se naučí plánovat, organizovat a řídit vlastní učení, vyhledává a třídí informace a uvádí je do souvislostí.
2. Kompetence komunikativní: Žák formuluje výstižně a kultivovaně své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu, naslouchá druhým, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

3. Kompetence k řešení problémů: Žák rozlišuje části problému, které dokáže aktivně řešit, řeší problém různými metodami, interpretuje získané poznatky a ověřuje je.

4. Kompetence sociální a personální: Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů a chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

5. Kompetence k podnikavosti: Učitel podněcuje žáky k optimálnímu využívání jejich osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro rozvoj jejich profesní kariéry, k získání a vyhodnocení informací o pracovních příležitostech.

6. Kompetence občanská: Žák zvažuje vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, se zájmy veřejnými. Dále respektuje různorodost hodnot, názorů a schopností ostatních lidí.

Projektová výuka též podporuje pozitivní formování osobnosti žáků a jejich aktivitu, zahrnuje v sobě vzdělávací a výchovné cíle.

5.1.4 Anotace témat

V rámci každého tématu budou zvláště akcentovány postoje České republiky k vybraným problémům.

Žáci se během trvání projektu věnují následujícím tématům a naplňují vytyčené cíle různými formami a metodami práce.

1) Vymezení globálních problémů

- Obecné charakteristiky mezinárodního prostředí
- Základní názorové proudy přítomné v mezinárodním prostředí s ohledem na pozice nejvýznamnějších států
- Metodika měření rozvinutosti států a územních celků (HDP, gramotnost, průměrná doba dožití, nezaměstnanost apod.)
- Globální problémy dle typu: demografické a migrační, ekologické, zdravotní, ekonomické, politické, vojenské a jejich vzájemná propojenost
- Problematika „failed states“ – selhávajících států
- Regionální rozměr globálních problémů – kriticky ohrožené regiony
- Vzájemná závislost států v prostředí globalizované ekonomiky
- Proliferace jaderných zbraní jako globální hrozba

2) Objasnění mechanismů fungování OSN, EU a dalších mezinárodních institucí

- Mezinárodní organizace a mezinárodní režimy: vymezení základních pojmů
- OSN jako univerzální mezinárodní organizace

- Orgány OSN: Valné shromáždění, Rada bezpečnosti, Ekonomická a Sociální rada, Mezinárodní soudní dvůr v Haagu, Poručenská rada
- Organizace přidružené k OSN: WHO, MAAE, MMF, Světová banka ad.
- EU – orgány a jejich funkce (Evropská rada, Rada EU, Evropská komise, Evropský parlament, COREPER) před a po přijetí Lisabonské smlouvy
- Mezivládní a nadnárodní princip EU
- NATO (politický a vojenský rozměr organizace) a jeho orgány (Atlantická rada)
- Regionální organizace: MERCOSUR, AU, NAFTA, LAS
- Neformální uskupení: G8, G20, BRICS
- Mezinárodní trestní tribunál a jeho statut

3) *Zorientování se v mezinárodní politické situaci*

- Aktuální problémy mezinárodního dění
- Možnosti nastolování agendy
- Konfliktní regiony
  - o Blízký východ po tzv. arabském jaru v roce 2011
  - o AfPak – problematika Afghánistánu v kontextu celého regionu
  - o Subsaharská Afrika jako zdroj nestability
  - o Balkán (Bosna-Hercegovina, Kosovo)
- Problematika mezinárodně neuznaných států (Kosovo, Somaliland...)
- Ekonomická nestabilita v Evropě a její odrazy v globální ekonomice
- Surovinová závislost jako nástroj zahraniční politiky
- Problematika jaderného odzbrojování
- Potenciál vlivu rostoucích ekonomik (BRICS) na mezinárodní prostředí
- Reforma OSN

4) *Seznámení se s funkcí mezinárodních institucí*

- Význam členství v mezinárodních institucích pro formování zahraniční politiky státu
- OSN Millenium Development Goals
- OSN a peacekeeping
- Regulační role OSN a jeho přidružených institucí (např. MAAE) při tvorbě a kontrole dodržování mezinárodně platných norem
- Sankce OSN, ekonomické embargo jako nástroj zahraniční politiky
- Zahraničněpolitické nástroje EU (CFSP, CSDP)
- Mise EU jako specifický prvek peacebuildingu (kombinace vojenských a civilních nástrojů)
- Role Zvláštního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii, Zvláštního soudu pro Sierra Leone ad. v trestání válečných zločinců

- Češi v misích OSN, NATO, EU

5) Zamyšlení se nad globálními problémy a návrhy jejich řešení

- V rámci projektu budou akcentována zejména témata rozvíjená prostřednictvím tzv. Modulů
  - o Modul č. 1: Obyvatelstvo a ochrana životního prostředí
  - o Modul č. 2: Jaderné odzbrojení
  - o Modul č. 3: OSN, EU a vojenské intervence

Modul č. 1: Obyvatelstvo a ochrana životního prostředí

První modul je vystavěn kolem problémů, které souvisejí s ekologickými procesy ovlivňujícími život obyvatelstva na planetě Zemi. Zvláštní důraz je kladen na problém výživy obyvatelstva. V některých částech světa jsou obyvatelé nuceni ve vysoké míře spoléhat na zahraniční humanitární a rozvojovou pomoc. Příčiny tohoto stavu je možné hledat zejména v demografických a ekologických procesech. Řada nejchudších zemí na světě (např. Zimbabwe, Niger) patří zároveň k těm, jejichž populace roste nejrychlejším tempem. Více než 40 % ze zhruba 170 milionů obyvatel Nigérie je mladší než 15 let, podobnou skladbu má např. i Pákistán. Latentní problém s výživou obyvatelstva je umocněn celou řadou ekologických problémů – nedostatek pitné vody, desertifikace, deforestace, eroze půdy, kyselá dešť apod.

Řada států se také obává klimatických změn způsobených člověkem. Významné místo v tomto ohledu zauímají debaty o tzv. globálním oteplování způsobeném emisemi skleníkových plynů do ovzduší. Již v roce 1997 byl v tomto ohledu všemi státy (s výjimkou USA) přijat tzv. Kjótský protokol. Protože jeho platnost je omezena koncem roku 2012, probíhají jednání o dalším právně závazném dokumentu. Přijat měl být již na konferenci v Kodani v roce 2009. Tato jednání ale nebyla úspěšná, protože řada zemí včetně Indie a Číny chápe omezování emisí jako překážku v rozvoji vlastního průmyslu, a tím nerovnost podmínek vůči rozvinutým zemím. V současné době se předpokládá vznik právně závazného dokumentu od roku 2015 (s platností do roku 2020). Některé státy a mezinárodní instituce vč. EU jako celku se rozhodly implementovat emisní limity bez ohledu na výsledky mezinárodních konferencí.

Modul č. 2: Jaderné odzbrojení

Téma jaderného odzbrojení začalo existovat v podstatě se vznikem samotné nukleární zbraně. Eskalace studené války ale vzhledem k neúprosné vojenské logice vedla k masivnímu nárůstu jaderných hlavic a také k jejich kvalitativnímu vývoji (větší účinnost, dosah apod.). Od prosazení konceptu vzájemně zaručeného zničení (MAD) můžeme sledovat i institucionalizovanou snahu o jaderné odzbrojení, vyjádřenou zejména prostřednictvím smlouvy o Nešíření jaderných zbraní

(NPT) z roku 1968. Do současnosti se k ní připojilo celkem 190 států včetně 5 stálých členů Rady bezpečnosti OSN, které smlouva zároveň označuje za jediné legální držitele jaderných zbraní (nejdůležitějšími jadernými mocnostmi jsou ovšem zejména USA a Ruská federace). Článek č. VI této smlouvy se zmiňuje o úplném zničení jaderných zbraní jako konečném cíli smlouvy.

V rámci bilaterálních vztahů mezi USA a Ruskou federací bylo od 70. let postupně uzavřeno několik smluv – SALT I., ABM Treaty, SALT II., START I., START II. V globálním měřítku je ale nastolení tématu spojeno s politikou amerického prezidenta Obamy, který svou vizi bezjaderného světa nastínil ve svém projevu předneseném v Praze v dubnu 2009. Jako potvrzení tohoto kurzu následně oba výše jmenované státy uzavřely další v řadě „odzbrojovacích“ smluv – New START (opět v Praze).

Obavy z existence jaderných zbraní dnes většinou nepramení z bezprostřední hrozby jaderné války mezi státy (naopak v některých případech se má za to, že vlastnictví jaderných zbraní válce mezi velmocemi zabránilo), ale spíše z obavy, že přístup k nim získají nestátní aktéři (např. teroristé), kteří je nebudou váhat použít, protože jejich motivy jsou především iracionální. Obavy budí i snahy některých totalitárních (KDR) či nečitelných (Írán) států, které se více či méně skrytě snaží opatřit si tyto zbraně a jejich nosiče z taktických důvodů.

Jaderné technologie nejsou ale využity pouze k vojenským účelům – uplatnění nacházejí také v energetice a zdravotnictví. Na světě je řada jaderných elektráren. Součástí debaty o jaderném odzbrojení je tedy také stanovení režimu, který by měl být uplatňován na obchod s obohaceným uranem. V souvislosti s tragickou nehodou japonské jaderné elektrárny Fukušima-Daiči se některé země (např. Německo) začaly odklánět také od tohoto způsobu využívání jaderných technologií.

Téma jaderného odzbrojování je s ČR spojeno zejména díky diplomatické roli, kterou v celém procesu naše země hraje. V návaznosti na Obamův projev se někdy hovoří o tzv. „pražské agendě“ mezinárodní politiky.

Modul č. 3: OSN, EU a vojenské intervence

Jedním z nejdůležitějších úkolů OSN je ochrana světového míru. Za tímto účelem má Rada bezpečnosti pravomoc vydávat závazné rezoluce, které mohou mj. autorizovat i vojenské zásahy v členských zemích. V současné době působí ve světě 16 tzv. peacekeepingových misí. Peacekeepingem se rozumí např. garance oddělení konfliktních stran, snaha o odzbrojení apod. Jeho výkonem jsou pověřeny tzv. „Modré přilby“, tedy vojska, která jsou členskými státy poskytována pro potřeby OSN.

Mechanismy garantované OSN ale historicky nebyly z různých příčin vždy účinné. Určité memento v tomto ohledu představují např. události ve Rwandě z roku 1993, kde během několika týdnů zahynul ve víru masivních etnických čistek téměř milion lidí. Ke značným rozporům v mezinárodní komunitě

vedlo i rozhodnutí NATO bombardovat Srbsko v roce 1999 přesto, že k tomu nemělo mandát Rady bezpečnosti OSN. Pokud by k takovému vojenskému zásahu nedošlo, mohlo naopak dojít k dalším etnickým čistkám – ospravedlněním vojenské operace v Kosovu se tak stala právě snaha předejít opakování rwandských událostí.

Toto napětí vedlo ke vzniku Mezinárodní komise pro intervenci a státní suverenitu, která na konci roku 2001 představila dokument „Zodpovědnost ochraňovat“, známý jako R2P. V něm jsou kodifikovány charakteristiky humanitární intervence, tedy takové vojenské operace, kterou by mělo mezinárodní společenství autorizovat v případě systematického a hrubého porušování lidských práv v některé členské zemi OSN. Všechny státy se k této doktríně slavnostně připojily na Světovém summitu v roce 2005. Jak je ale patrné z praxe, vnímání tohoto konceptu opět není jednotné. Svou roli stále hrají i zájmy, které jednotlivé velmoci mají v různých částech světa. Tradičně rezervovaně se ke konceptu staví Rusko a Čína. Patrné to bylo i např. při schvalování bezletové zóny coby nástroje humanitární intervence v Libyi v roce 2011. Přestože rezoluce RB č. 1973 byla nakonec schválena, celá řada světových velmocí se hlasování zdržela.

Kromě OSN má své mise v celé řadě zemí světa i EU. Jedná se buď o mise čistě vojenské (např. Atalanta) nebo mise, které kombinují vojenské a civilní prvky (např. Althea). Právě mise s civilními prvky (budování právního státu apod.) představují specifickou přidanou hodnotu, kterou může EU mezinárodnímu společenství nabídnout. Také ČR se zúčastnila několika takových misí, zejména na Balkánském poloostrově.

5.2 Organizace projektu

5.2.1 Zapojení předmětů, konkretizace aktivit

Projekt je realizován v hodinách předmětu Mezinárodní vztahy, který je vyučován v anglickém jazyce a je zaměřen zejména na světové dějiny a mezinárodní vztahy, v koordinaci s předmětem Anglický jazyk. Součástí projektu jsou exkurze a besedy, které se týkají mezinárodních vztahů, světové politiky a fungování mezinárodních institucí s důrazem na OSN a EU. V obou zainteresovaných předmětech jsou stanovena témata a úkoly, jež jsou žáci povinni realizovat a jež budou průběžně kontrolovány. V rámci závěrečné prezentace projektu také proběhne simulace Rady bezpečnosti OSN. Tato simulace bude společnou prací v rámci skupin žáků (skupina žáků bude vždy zastupovat zvolený stát při jednání v rámci jednotlivých výborů OSN a přidružených organizací). Dalším projektovým úkolem je pak vytvoření portfolia, ve kterém budou shrnuty uskutečněné exkurze a besedy.

V rámci aktivity budou realizovány celkem 2 exkurze s cestovním za rok a celkem 5 besed s experty, jimiž mohou být například zástupci českých diplomatických útvarů, odborníci z Asociace pro mezinárodní otázky a vysokých škol zaměřených na zahraniční a teritoriální studia. Tito odborníci mohou být též využiti (v rámci poplatku za besedu) k přípravě podkladů pro simulovaný model OSN realizovaný žáky, ke kterému bude nutno připravit vstupní materiály.

Možnosti plánovaných besed:

- beseda č. 1: Populace, migrace a ekologické limity
zaštiťující organizace - Člověk v tísni, www.clovekvtisni.cz
- beseda č. 2: Ekologické rozměry ekonomické globalizace
zaštiťující organizace – CEVRO Institut, www.cevroinstitut.cz
- beseda č. 3: Perspektivy jaderného odzbrojení
zaštiťující organizace – CEVRO Institut, www.cevroinstitut.cz
- beseda č. 4: ČR v Afghánistánu
zaštiťující organizace – CEVRO Institut, www.cevroinstitut.cz
- beseda č. 5: Humanitární intervence a státní suverenita
zaštiťující organizace – CEVRO Institut, www.cevroinstitut.cz
- beseda č. 6: Společná zahraniční a obranná politika EU
zaštiťující organizace - Evropský dům v Praze,
http://ec.europa.eu/ceskarepublika/eu_house/index_cs.htm

Možnosti plánovaných exkurzí:

- exkurze č. 1: Sídlo OSN ve Vídni
zaštiťující organizace – Sídlo OSN
http://www.unis.unvienna.org/unis/visitors_service.html
- exkurze č. 2: Simulace jednání Rady bezpečnosti OSN
zaštiťující organizace - Asociace pro mezinárodní otázky, www.amo.cz

Zahájení projektu a seznámení žáků s organizací probíhá v září. Úkoly jsou zadávány v průběhu šk. roku vyučujícími a odevzdávány ke kontrole podle stanoveného harmonogramu. Projekt je ukončen simulací Rady bezpečnosti OSN, kdy žáci zastupující vybraný stát a v rámci hromadného jednání vytvoří společné memorandum RB OSN.

V rámci této aktivity je intenzivně využívána technika zakoupená v rámci KA 02 – například notebooky či mobilní ozvučení s mikrofony, které se používá při studentských jednáních, například při simulaci jednání Rady bezpečnosti OSN. Žáci se tak mimo jiné naučí mluvit do mikrofону.

Projekt vede garant tohoto celoročního projektu, který koordinuje organizaci a průběh činnosti a sleduje postup žáků při plnění úkolů. Při zahájení projektové aktivity informuje žáky o požadavcích pro úspěšné splnění podmínek celého projektu a je jim po dobu trvání projektu k dispozici v konzultačních hodinách.

Po úvodu do projektu dochází k losování států podle nabídky (viz níže), čímž se určí, kdo bude reprezentovat který stát. V nabídce je 25 zemí, aby byla větší nabídka států, než je žáků ve třídě. Státy se rozdělí do dvou košů, v prvním koši se umístí stálí členové Rady bezpečnosti OSN, do druhého koše se umístí zbytek států. Losem se určí, kteří žáci si vylosují státy z prvního koše a kteří z druhého koše. Losování probíhá podle abecedního pořadí.

Země v seznamu (v abecedním pořadí, celkem 25 zemí):

Austrálie, Brazílie, Čína, Francie, Chile, Indie, Indonésie, Itálie, Japonsko, J.A.R., Kanada, Kolumbie, Korejská republika, Kostarika, Německo, Nigérie, Pákistán, Rusko, Saudská Arábie, Srbsko, Švédsko, Turecko, Uganda, USA, Velká Británie

5.2.2 Časový harmonogram

Měsíc	Akce	Úkol
Září:	Zahájení projektu, seznámení studentů s jeho organizací, studijními materiály, výstupy a požadavky na hodnocení. "Časované bomby": migrační, populační, ekonomické a ekologické hrozby pro obyvatelstvo. Beseda	Do následujícího týdne se žáci seznámí s aktuální agendou mezinárodní politiky Žáci se seznámí s indexem "Failed State Index" a určí nejproblematictější regiony světa. Žáci se seznámí s Kjótským protokolem a jeho principy.
Říjen:	Ekonomická globalizace ve vztahu k životnímu prostředí. Beseda	Žáci se seznámí s perspektivami následovníků Kjótského protokolu a pozicí EU na konferenci v Kodani. Odevzdání průběžného Výstupu 1.
	Jaderné zbrojení a odzbrojení v historické perspektivě.	Žáci označí státy, které vlastní nebo historicky vlastnily jaderné zbraně.
	Jaderné zbraně jako stabilizační prvek studené války.	Žáci se seznámí se smlouvami limitujícími nebo snižujícími počet jaderných zbraní.
	Proliferace jaderných zbraní jako globální hrozba.	Žáci se seznámí s projevem korejského prezidenta I-Mjong Baka na Světovém jaderném summitu v roce 2012.

Listopad: "Pražská agenda" jaderného odzbrojení.	Žáci se seznámí s projevem amerického prezidenta B. Obamy předneseným v Praze roku 2009.
Beseda	Odevzdání průběžného Výstupu 1
Peaceenforcement, peacekeeping a peacebuilding jako nástroje OSN a dalších organizací.	Žáci se seznámí s činností misí OSN v jednotlivých krizových regionech.
ČR jako účastník misí pod záštitou mezinárodních organizací.	Žáci se seznámí s činností českého PRT v afghánské provincii Lógar.
Prosinec: Beseda	Žáci se seznámí s konceptem R2P.
Humanitární intervence a vynucené změny režimu v historické perspektivě.	Žáci se seznámí s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1973.
Humanitární intervence v Libyi.	Žáci se seznámí s dalšími případy systematického a hrubého porušování lidských práv.
Leden: Beseda	Odevzdání průběžného Výstupu 1 a Výstupu 2.
Evropská unie jako specifický aktér mezinárodní rekonstrukce.	Žáci se seznámí s nástroji CFSP a CSDP.
Exkurze	Žáci se seznámí s činností EU v zahraničních misích a účastí ČR v těchto misích.
Institucionální ukotvení Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.	
Exkurze	Žáci si připraví podklady pro jednání RB OSN.
Únor: Simulace jednání Rady bezpečnosti OSN.	Žáci vypracují a odevzdají závěrečný text rezoluce RB.
Vyhodnocení projektu	Konec projektu.

5.3 Požadované výstupy

5.3.1 Popis požadovaných výstupů

Hlavní cíle výstupů:

- a) Zvýšení odborných znalostí, osobnostních a sociálních kompetencí zúčastněných žáků (kompetence k učení, komunikaci, aktivnímu řešení problémů, sociální a personální dovednosti, podnikavosti a schopnosti občanského soužití),

- b) vytvoření portfolia shrnujícího informace a poznatky z uskutečněných exkurzí a besed,
- c) simulace modelu OSN, tvorba rezolucí, memorand a dalších dokumentů vycházejících ze summitu OSN.

Konkretizace výstupů, které budou od žáků vyžadovány:

Výstup 1: Position paper (PP) vybrané země podle seznamu (viz výše) ke každému problému (modulu), tzn. celkem 3 dílčí PP v rozsahu vždy minimálně 2 normostrany.

Modul č. 1: Obyvatelstvo a ochrana životního prostředí – v PP žáci objasní postoj vybraného státu k problematice ochrany životního prostředí, resp. snahám o regulaci emisí CO₂.

Modul č. 2: Jaderné odzbrojení - jaderné odzbrojování je s ČR spojeno zejména díky diplomatické roli, kterou v celém procesu ČR hraje. V návaznosti na Obamův projev se někdy hovoří o tzv. „pražské agendě“ mezinárodní politiky. Právě proto je nástin postojů jednotlivých států vůči této tematice předmětem druhého position paperu zpracovávaného žáky v rámci projektu.

Modul č. 3: OSN, EU a vojenské intervence - žáci objasní postoj vybraného státu k problematice mezinárodních misí. Debata nad aktuálním politickým problémem, jehož součástí je vyslání vojenské mise, poslouží jako podklad pro jednu z cílových aktivit – simulaci jednání Rady bezpečnosti OSN (včetně návrhu příslušné rezoluce).

Výstup 2: Přiblížení bilaterálních vztahů ČR a vybraného státu – forma PP.

Výstup 3: Simulace jednání a tvorba rezoluce Rady bezpečnosti OSN k vybranému světovému problému. Každý žák bude reprezentovat vybraný stát a pokusí se zaujmout a prezentovat stanovisko daného státu k aktuálnímu dění ve světě. K této simulaci jednání poslouží podklady, které si žáci nastudují. Simulace probíhá ústně v anglickém jazyce a potrvá přibližně celkem 2 hodiny.

Pozn: Česká republika je reprezentována učitelem, který připraví vzorový position paper k prvnímu tématu (viz Příloha č. 1). Učitel také moderuje diskusi při simulovaném jednání Rady bezpečnosti OSN.

Na všechny textové výstupy je stanoven minimální rozsah 2 normostrany a odevzdávají se v digitální nebo tištěné podobě podle formálních požadavků (viz níže). Tyto výstupy jsou sepsány v anglickém jazyce. Všechny position papery jsou opatřeny citovanou požitou literaturou a zdroji. V position paperu žák objasní současný a fakticky správný postoj k jednotlivým problematikám. Postoj států žáci zformulují vlastními slovy.

Výstupy (kromě závěrečné simulace) se odevzdávají vždy na konci týdne, ve kterém se koná vybraná debata (tj. pokud bude debata např. v úterý, termín odevzdání je neděle 23:59 téhož týdne) elektronickou cestou na email, jehož adresu uvede garant v úvodu do projektu, nebo v tištěné podobě garantovi projektu.

5.4 Učební materiály a doporučená literatura pro žáky

5.4.1 Obecně

- A student guide to International Relations
CODEVILLA, Angelo M. *A student guide to International Relations*. 15 října 2010. Wilmington: Isi Books, 2010. ISBN 9781935191919.
- Charta OSN
<http://www.un.org/en/documents/charter/index.shtml>
- Koncepce zahraniční politiky ČR
http://www.mzv.cz/file/675937/koncepce_zahranicni_politiky_2011_cz.pdf
- Zpráva o zahraniční politice ČR 2010 (event. aktuální, pokud je již uveřejněna)
http://www.mzv.cz/file/691824/Zprava_o_zahranicni_politice_2010_.pdf
- The World Factbook
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
- The UN – videos
http://prezi.com/k52wvrsvjfe/un_videos/

5.4.2 Modul 1

- The Failed State Index
http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/06/17/2011_failed_states_index_interactive_map_and_rankings
- The Millennium Development Goals Report 2011
http://www.un.org/millenniumgoals/11_MDG%20Report_EN.pdf
- World Population to 2300
<http://www.un.org/esa/population/publications/longrange2/WorldPop2300final.pdf>
- The Kyoto Protocol
<http://unfccc.int/resource/docs/convkp/kpeng.pdf>
- Questions and Answers on the Communication Towards a comprehensive climate change agreement in Copenhagen
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/34&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

5.4.3 Modul 2

- Remarks by President Obama In Prague 5. 4. 2009
http://www.whitehouse.gov/the_press_office/Remarks-By-President-Barack-Obama-In-Prague-As-Delivered
- Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons 1968
http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/pdf/NPTEnglish_Text.pdf
- Nuclear Free Zones
<http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/NWFZ.shtml>
- Opening Adress of the Nuclear Security Summit in Seoul 2012
http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2012/05/371_107789.html

5.4.4 Modul 3

- UN Security Council Resolution 1973
http://www.un.org/Docs/sc/unsc_resolutions11.htm
- EU Operations
<http://www.consilium.europa.eu/eeas/security-defence/eu-operations?lang=en>
- R2P Monitor Report May 2012
http://www.globalr2p.org/media/pdf/R2P_MonitorMay2012_Final.pdf

6 Pracovní materiály

6.1 Záznamový arch pro absolvované exkurze a besedy pro všechny projekty

Záznamový arch č.

K projektu:

FORMA akce:

KDY se akce konala:

KDE se akce konala:

MOJE OČEKÁVÁNÍ:

PŘÍNOS – nové informace:

VLASTNÍ ZHODNOCENÍ:

6.2 Metodický list - ukázka titulní strany portfolia

Gymnázium mezinárodních a veřejných vztahů Praha s.r.o.

ROČNÍKOVÁ PRÁCE (portfolio)

k ročnímu projektu Politický systém

Jan NOVÁK

1.B

Praha, červen 2012

6.3 Ukázkový position paper

sloužící jako vzor pro tvorbu position paperu žákům k projektu Česká republika v mezinárodních vztazích - **Postoj České republiky k situaci v Libyi**

Czech Republic to the situation in Libya

Following events of the “Arab Spring” in 2011, Czech Republic warmly welcomed the fall of the regime of Muammar al-Qaddafi in Libya. Despite not being directly involved in the Unified Protector mission, which helped to stop gross and systematic violations of human rights and operated under UN Security Council Resolution no. 1973, the Czech Government’s support to our allies in NATO was consistent. Foreign minister Karel Schwarzenberg, accompanied by other senior officials visited Benghazi in the end of June 2011 to express support to the National Transitional Council (NTC) and recognize it as the only real legitimate political representative of the Libyan people. Czech NGO’s helped with emergency humanitarian aid. A year later, Czech Republic appreciated the peaceful process of General National Congress elections in July 2012.

Despite all the positive outcomes of the transitional process, a handful of issues remain unresolved. A rather complicated position of independent operating militias in Misurata and Zintan tends to destabilize the security situation of the country. Plenty of institutions are yet to be established, as the country lacks the experience because of the former Jamahiriya form of state. This remark is also valid for political parties etc. The dispute over prosecution of Saif Islam al-Qaddafi between Libya and the ICC represents the sensitive situation of country’s judiciary.

Czech foreign policy has always been concerned with promoting human rights values. Due to our own history, we are able to understand the problems of transition towards a democratic state and the rule of law. Thus we are offering our help to the Libyan people with sharing our best practice via all means possible, including parliamentary diplomacy, establishing scholarships etc.

We are aware of the fact that Libya is an important partner for us as members of the EU. Libya is our partner in the Mediterranean Partnership Program (EUROMED). Because of the complexity of issues Libya is about to face in the coming months and years, Czech Republic strongly advocates discussions about the possibility of offering a civilian-military mission deployment under the Common Security and Defense Policy (CSDP) framework. Our broad experience from the missions in West Balkans and the success of EUFOR Althea and EULEX Kosovo provide reasonable expectations for success in future missions including Libya.

We believe that strong commitment to help with Libya’s reconstruction is widely shared with our partners in Europe and in the United States, as well as with our allies in NATO. We are also prepared to support activities conducted by the UN. With a reasonable prospect of successful transition in future years, we will be happy to have democratic Libya as our friend in the international community.

www.gymnaziumstodulky.cz

Tato příručka mohla vzniknout za podpory grantu Operačního programu Praha – Adaptabilita, který je spolufinancován **Evropským sociálním fondem**.

PRAHA & EU: Investujeme do Vaší budoucnosti